

RAADGEVEND COMITE VOOR DE PENSIOENSECTOR

Het Raadgevend comité voor de pensioensector, dat werd opgericht krachtens het koninklijk besluit van 5 oktober 1994 houdende oprichting van een Raadgevend comité voor de pensioensector en waarvan de leden werden benoemd bij het ministerieel besluit van 27 januari 2003 houdende benoeming van de leden van de plenaire vergadering van het Raadgevend Comité voor de pensioensector, heeft als taak op eigen initiatief of op vraag van de Minister die bevoegd is voor pensioenen adviezen uit te brengen.

Met toepassing van artikel 4 van het voornoemd koninklijk besluit van 5 oktober 1994, brengt het Raadgevend comité voor de pensioensector het volgende advies uit:

ADVIES AANGAANDE HET RECENTE PENSIOENBELEID

Deze nota toetst de maatregelen van de speciale ministerraden van Gembloux en Oostende aan het advies van het Raadgevend Comité voor de Pensioensector van 14 mei 2003, rekening houdend met de desbetreffende opmerkingen van de leden van het Comité.

1. ALGEMEEN

De leden van het Raadgevend Comité zijn het erover eens dat er in het recente pensioenbeleid stappen zijn gezet die haar uitgangspunt, namelijk het behoud en de verdere uitbouw van het wettelijk pensioenstelsel, mee helpen realiseren.

Toch meent het Comité dat er meer ingrijpende maatregelen zullen moeten getroffen worden om de wettelijke pensioenpijler te vrijwaren. Zij zullen in onderhavige paragrafen worden aangestipt.

2. DE WELVAARTSAANPASSING

De jaarlijkse welvaartsaanpassing van de pensioenen van zelfstandigen en werknemers, zoals aanbevolen in het Advies van 14/05/2003, is op heden niet gerealiseerd.

Bij de evaluatie van de maatregelen is het van belang een onderscheid te maken tussen de welvaartsaanpassingen van vóór en na 2007.

Vóór 2007 is een 2 % welvaartsaanpassing voorzien voor de werknemerspensioenen die acht (2005), acht en zeven (2006), of zes en zeven (2007) jaar geleden zijn ingegaan.

- i. Het Comité betreurt dat met deze maatregel de evolutie van de laatste jaren – een welvaartsaanpassing voor een steeds kleinere groep – wordt verdergezet. Terwijl alle pensioenen elk jaar achterlopen op de loonontwikkeling, wordt nu slechts voor de pensioenen ingegaan in één bepaald jaar (of twee) een kleine verhoging toegekend.
- ii. Tevens is deze maatregel blind voor de achteruitgang van de oudste pensioenen ten aanzien van de meer recent ingegane pensioenen. Een inhaalbeweging is hier dus noodzakelijk.

Vanaf 2007 zal er een tweejaarlijkse overlegronde georganiseerd worden waarin de sociale partners onderling de gewenste welvaartsaanpassing voor de sociale uitkeringen moeten overeenkomen en waarvan de conclusies vervolgens als advies aan de regering zullen worden voorgelegd.

- i. In tegenstelling tot wat werd aangekondigd, is er geen beslissing getroffen met betrekking tot de door te voeren welvaartsaanpassingen, maar wel over *een systeem van beslissing* over de door te voeren welvaartsaanpassingen. Er is dus geen enkele garantie voor deze of gene welvaartsbinding, waarmee men voorbij gaat aan één van de centrale eisen van het RCP.
- ii. Het Raadgevend Comité vraagt als representatief ouderenorgaan aanwezig te zijn op het sociaal overleg m.b.t. de welvaartsaanpassing.

- iii. In het advies van de sociale partners dienen de overlegpartijen de budgettaire mogelijkheden in rekening te brengen. We dringen erop aan dat deze budgettaire grenzen niet beperkend mogen zijn en dat meer ambitieuze beleidsopties mogelijk moeten zijn.

3. HET ZILVERFONDS

De door het Comité eerder geadviseerde automatische en structurele financiering van het Zilverfonds is niet doorgevoerd. De regering blijft voor de financiering van haar pensioenfonds rekenen op financiële meevallers en éénmalige inkomsten. Daarom blijft het onduidelijk of de middelen van het Zilverfonds zullen volstaan om vanaf 2010 de gevolgen van de vergrijzing op te vangen. Het Comité merkt overigens op dat het Zilverfonds alleen niet zal volstaan voor de financiering van de pensioenen.

4. ZELFSTANDIGENPENSIOENEN

De stapsgewijze verhoging van de minimumpensioenen voor zelfstandigen en de invoering van een tweede pensioenpijler zijn maatregelen die op termijn de inkomenssituatie van gepensioneerde zelfstandigen zullen verbeteren.

Toch zal zelfs in 2007 – wanneer de verhogingen voltrokken zijn – de kloof met de minimumpensioenen voor werknemers blijven bestaan.

5. TOEGELATEN ARBEID

De Ministerraad van Oostende verhoogde de inkomensgrenzen voor gepensioneerden die de wettelijke pensioenleeftijd hebben bereikt met 25 %. Deze maatregel zal geëvalueerd worden in het kader van een opinie aangaande de liberalisering van de inkomensgrenzen in het RCP-advies *'Toegelaten beroepsactiviteit in de pensioenwetgeving: behouden, afschaffen of aanpassen?'*.

6. INKOMENSGARANTIE VOOR OUDEREN

Met betrekking tot de IGO werden drie beslissingen ten goede genomen.

Ouderen die bij hun kinderen inwonen worden vanaf 1 mei 2004 beschouwd als alleenstaande en ontvangen derhalve het verhoogde basisbedrag in plaats van het gewone basisbedrag.

Verder zal, om als "persoon ten laste" te worden beschouwd, geen rekening meer worden gehouden met de eerste 20.000 euro van het pensioen voor het bepalen van de netto bestaansmiddelen.

Tenslotte, wordt de toeslag op de "belastingvrije som" opgetrokken tot 1.740 euro (niet geïndexeerd).

De leden van het Raadgevend Comité vinden dit drie gepaste maatregelen om het samenwonen van ouders en kinderen niet te ontmoedigen en de autonomie van ouderen te versterken.

Het basisbedrag van de IGO wordt op 1 september 2004 en de drie daaropvolgende jaren telkens verhoogd met 10 euro. Dit zijn wenselijke verhogingen aangezien het basisbedrag op dit ogenblik slechts 71 % bedraagt van de relatieve armoedegrens (gedefinieerd als 60 % van het mediaan equivalent huishoudinkomen). Toch zal deze verhoging de kloof met de armoedegrens niet dichten. Derhalve blijven verdere verhogingen prioritair.

De welvaartsvastheid van de inkomensgarantie-uitkering is nog niet gerealiseerd.

7. NIET-BEHANDELDE PUNTEN

Volgende onderdelen van het vorige advies van mei 2003 zijn tot op heden niet verwezenlijkt:

- Heroriëntatie middelen uit solidariteitsbijdrage (cf. punt d.);
- Individualisering van de pensioenrechten (cf. punt f.);
- De perequatie van de overheidspensioenen (cf. punt h.);
- Alle andere vragen (cf. punt i.);
- De financieringsvoorstellen (cf. punt 4.).

Goedgekeurd op de plenaire vergadering van 30 september 2004